

Erklæring

I desember 1944 åpnet jeg en aften jernskapet i min mands påkledningsværelse på G. for å ta ut noen av mine ting som jeg oppbevarte der. Min mann hadde alltid nøkkelen til jernskapet, så jeg måtte spørge ham om å få låne nøkkelen hver gang jeg trengte den. Skapet var fullt av dokumenter i blå mapper, hvorav de fleste var påtegnet «Hemmelig». Jeg så at noen av dokumentene var på norsk og noen på tysk. Jeg spurte min mann hvorfor disse dokumentene skulde oppbevares der, da jeg mente at Gimle ikke var sikkert for et bombardement fra fly. Han svarte da at han anså jernskapet for sikkert. Videre tilføyte han at disse dokumenter var meget viktige for ettertiden, den historiske granskning og belysning av hans politiske arbeide, hans handlinger og motiver, og at papirene ikke skulle røres, men måtte bli der.

Den 9.5.45 ca. kl. 6.45 reiste min mann til Møllergt. politistasjon. Tilstede på G. var da foruten mig, 11-12 piker, fru L. og 6 unge menn. Jeg var utav mig av fortvilelse og følte mig svimmel og uvel. Jeg hadde sikkert regnet med å bli internert sammen med min mand. Jeg ba alle pikene og andre la mig være alene en stund. (Vi ventet politiet som forresten ikke kom, og vi var engstelige for tumulter og overfall av uvedkommende da bestyrerinden og jeg fra vinduet i frokostværelset i 2. etasje så flere hundre mennesker som trengte sig inn på gårdsplassen på Gimle og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Da denne var godt låst forsvandt de litt etter litt.)

For å stimulere meg spiste jeg litt frokost og drakk en kopp te. Fru Lundesgård og bestyrerinden var tilstede mesteparten av tiden.

Vi ventet at politiet måtte komme og fryktet for tumulter og overfall. I denne forbindelse kan nevnes at en 2-300 mennesker trengte sig inn på gårdsplassen og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Bestyrerinden og jeg så dette fra frokostvær. i 2. etasje. Da døren var forsvarlig låst forsvandt de litt etter litt.

P.gr. av den usikre situasjon kom vi (fru L. og jeg) ved 9-tiden til å tenke på min mands filosofiske verk *Universismen* - et manuskript på ca, 1000 sider - som var skrevet før krigen, og på hvorledes det kunde sikres. Jeg visste ikke hvor den lå, gikk til min mands private arb.værelse og søkte der. Min mand oppbevarte sine dokumenter på 3 steder: I biblioteket i 1. etasje, i sitt private arb.v. i 2. etasje og i det omtalte jernskap i påkledningsv. Jeg åpnet jernskapet (jeg fikk min mands nøkler da han reiste), og tok endel av papirene ut og la dem på det runde bord som stod i påkledningsværelset. *Universismen* fandt jeg ikke der. Stemningen var panikkartet, alle var opphidset, vi skulde skynde oss. Vi gikk da til arbeidsværelset i 2. etasje uten å låse jernskapet, papirene ble liggende på bordet. Per Jahr, fru Lundesgaard og Østring og et par unge menn var nu også kommet tilstede og vi søkte i alle skap. Jeg ble der bare noen få minutter, da jeg plutselig følte mig dårlig, ble kvalm og gikk fra dem til mitt badeværelse, som lå 5 værelser borte fra arbeidsværelset i 2. etasje. Jeg ble borte ca. 10 min. Da jeg skulde gå tilbake til arb.vær. traff jeg fru L i mitt påkledningsvær. Hun gikk mig i møte og fortalte at de hadde fundet «*Universismen*» og at hun hadde sendt den til sin onkel advokat Chr. Jensen til oppbevaring. x) Dette hadde hun gjort uten å spørre mig, fordi hun fryktet at je vilde motsette mig dette, som hun anså for riktig. Jeg ble meget sindt på henne da jeg var imnot at den ble sendt på denne måte. Manuskriptet var sendt med fru Aalholm som hadde vært på Gimle og besøkt sin mann. og var på gårdsplassen medsin barnevogn. Manuskriptet ble lagt i barnevognen og på den måten fjernet ut fra Gimle.

x) fordi det var for knapp tid å spørre mig.

Universismen var altså fundet og fjernet mens jeg var fraværende og senere viste deg sig at samtidig ble 3 dok.mapper med dok. fra Q's arkiv også fjernet fra de tidl. omtalte 3 steder. Fru L. nevnte ikke at dok. fra Q's arkiv også var fjernet og jeg kjennte ikke til det før P.J. fortalte det til mig i ca. 1946, da han kom ut fra llebu og besøkte mig. Det er meget mulig at de som var tilstede glemte å underrettemig om dette p.gr.a. den spennte situasjon og stemningen som hersket på G. Det er også mulig at enhver trodde om de andre at jeg var underrettet.

Da min mann i lagmandsretten ble beskyldt av dommer Solem og aktor Anneus Sch. for at han tilintetgjorde sitt arkiv på Gimle ble jeg meget overrasket og forstod ingen ting, da jeg visste at intet var brennt eller rørt, sålenge jeg var der - unntagen Universismen som ble fjernet - se foran. Universismen var senere sendt advokat Henrik Berg av advokat Chr. Jenssen.

De gangene jeg besøkte min mann før han døde talte han stadig om sine papirer og spurte mig hvor det var blitt av dem på Gimle. Han fremhevet at endel dokumenter som var meget fordelaktige i hans sak ikke kom frem i lagm.retten. Han nevnte spesielt «Europapakt» - i flere eksemplarer, et takkebrev fra de russiske myndigheter i Ukraina for hans innsats der og mange flere.x) Min mann var forundret og fortvilet og han spurte mig hver gang hvad det var blit av hans arkiv på G. Jeg forsikret ham hver gang at jeg intet hadde rørt og jeg visste heller ikke på det tidspunkt at andre hadde fjernet noget.

Da jeg til min store fortvilelse fikk vite fra Per Jahr i 1946 at min mands arkiv var fjernet av de menn som var på Gimle (Per Jahr, Østring, Aalholm, Aastorp og Wik? og fru Lundesgaard) for å bringe det i sikkerhet, satte jeg mig i forb. med Øst de foran nevnte menn og ba dem komme med sine skriftlige forklaringer ang. denne sak.

x) Han nevnte, at fordi så mange for ham fordelaktige papirer ikke kom frem i retten ble ikke hans sak tilstrekkelig oppklart.

Erklæring

I desember 1944 åpnet jeg en aftern jernskapet fra min mands frakledningssekk på G. for å ta ut noen av mine ting, som jeg oppbevarte der. Min mann hadde alltid nøkkelen til jernskapet, så jeg måtte spørge ham om å få låne nøkkelen hver gang jeg trengte den. Skapet var fullt av dokumenter i blå mapper, hvorav de fleste var frategnet "Hemmelig". Jeg så at noen av dokumentene var på norsk og noen på tysk. Jeg spurte min mann hvorfor disse dokumentene skulle oppbevares der, da jeg mente at gamle ikke var sikkert for et bombeangrep fra fly. Han svarte da at han anså jernskapet for sikkert. Videre tilføyde han at disse dokumenter var meget

ettersom
hvor det
de ble
slye ham
wol, ville
disse som
var

viktige for ~~etterforskning~~ ~~den historiske~~ ~~politiske~~ ~~hausarbeide~~ ~~haus~~ ~~politiske~~ ~~arbeid~~
haus handlinger og materier, og at disse papirene ikke skulle røres, men måtte bli der.

Den 9. 5. 45 ¹⁴ Vbl. Ca. 6, 45 reiste V. Artil Møllert. Politistasjon. Tilstede på G. var 11-12 personer, 2 og 6 unge menn. Jeg var utfor mig av fortvilelse og fulgte mig svimmel og uvæl. Jeg hadde

sitt brut regnet med å bli internert sammen med
 min mand. Jeg ba alle påene og andre la
 meg være alene en stund. [Vi ventet politien
 og som foresten ikke kom og vi var engstelige
 for tumulter og overfall av uønskede kommander
 og jeg ~~fra~~ fra vinduet til forsvarsverket i
 2. etasje, på flue hundre mennesker som
 klynget seg inn på gårdsplassen på Ginde
 og forsøkte å åpne kjøkkendøren. Da den
 var godt låst forsvarde de litt etter litt.]

For å stimulere meg spiste jeg
 litt frokost og drakk en kopp te. Fra lundes
 gård og bestyrerienda var tilstede merke
 partier av tiden.

På grunn av ventet at politiet
 skulle komme og fykkes for tumulter
 og overfall. I denne forbindelse kan
 nevnes at en 2-300 mennesker trengte
 seg inn på gårdsplassen og forsøkte å
 åpne kjøkkendøren. Da den var forsvar-
 lig låst forsvarde de litt etter litt.

Per. av den utvirkning ~~ved 9 tiden~~ kom vi (Pru L.
 og jeg) ^{ved 9 tiden} til å tenke på min mands foto-
 grafiske verk. Universesman, som var
 skrevet for prisen, og på hvorledes det kunde
 sikres. Da jeg ~~ikke~~ visde ^{ikke} hvor den lå, gikk
 vi til min mands private arkiv ~~og~~
~~søkte der~~. Min mand oppbevarte sine dokum-
 enter på 3 steder: I biblioteket i 1. etasje,
 i sitt private arb. v. i 2. etasje og i det omtalte

jerustap i påbudsingsv. Jeg åpnet jerustapet
(jeg fikk min mands nøkler da han reiste)
og ~~tok~~ tok ^{endelig} alle papirene ut og la dem
på det runde bord som stod i påbuds-
værelset. Universismen fant jeg ikke der.

Stemningen var panikkartet, alle var
oppskilt, vi skulle skynde oss. Vi gikk
til arbeidsværelset i 2. etasje uten å
lese jerustapet, papirene ble liggende
på bordet. Per Jahr ^{fra hundesgaard og} ~~et par andre~~ ^{og} ~~en~~
~~andre~~ ~~var~~ var ~~vi~~ også kommet tilstede

og vi søkte i alle staper. Jeg ble der bare
noen få minutter, da jeg plutselig følte meg
dårlig, ble kvalm og gikk fra dem til
mitt badeværelse, som lå 5 værelser borte
fra arbeidsværelset i 2. etasje. Jeg ble borte
ca. 10 min. Da jeg skulle gå tilbake til arb.
var. traff jeg fru R. i mitt påbudsingsværelse.

Hun gikk meg imøte og fortalte at de hadde
funnet "Universismen". Hun og at hun hadde
sendt dem til sin onkel advokat Chr. Jensen

X til oppbevaring. Dette hadde hun gjort uten
å spørre meg, fordi hun fryktet at jeg vilde
motsette meg dette, som hun også for riktige X

Jeg ble meget sint på hende, ^{Da jeg var i hofden ble sendt} ~~hvor~~ ~~skulle~~ ~~man~~
^{var} ^{sendt} ^{fulldrm.} ~~manuskriptet~~ med fru R. ~~som~~ i ~~hendes~~ som
^{hadde} ^{med} ^{sin} ^{til} ^{sin} ^{reiser}
var på gardsplassen med sin barnevogn.

Manuskriptet ble lagt i barnevognen og på
den måten ~~smuglet~~ ~~ut~~ av Gimle.

X ~~eller~~ fordi det var for knapp ~~tid~~ ^{tid} ^å ^{spille} ^{meg}.

at denne innle...

Universismen var altså fjernet og
 fjernet mens jeg var farenende og samb.
 dig ble hele ^{denne arkiv} arkiv fjernet fra de bidr.
 omfalte 3 sider. ^{hadde ikke} Fru L. nevnte ikke
 at ^{denne arkiv} hele arkiv også var fjernet og
 jeg kjente ikke til det for P.F. fortalte
 det til meg i 1946, da han kom ut fra
 Hebi og besøkte meg. Det er meget
 mulig at de ^{sammene tilsted.} glante å underrette meg om dette
 p. g. a. den ~~partistemmning~~ som sprekte
 situasjon og stemningen som hersket
 på G. Det er også mulig at enhver hadde
 om de andre at jeg var underrettet.

Da jeg ~~var~~ min mann i lagmanns
 retten ble berkyldt av dommer Solem og
 advokaten Arneus Beh. for at han tilhølet
 gjorde sitt arkiv på gamle foss ble jeg
 meget overrasket og forstod ingen ting,
 da jeg visste at intet var brent
 eller rørt, så lenge jeg vander - uventagen
 Universismen som ble fjernet - se
 foran. ~~Universismen var som sendt~~
 advokat Henrik Berg av advokat Chr. Jensen.

De ganger jeg besøkte min
 mann for han døde talte han stadig om ^{små papirer}
 spurte meg hvor det var blitt av ^{den} hans papir
 på gamle. Han fremhevet at endel doku-
 menter som var meget fordelaktige i hans sak
 ikke kom frem i lagm. retten. Han nevnte

Universismen var altså fjernet og
 fjernet mens jeg var farenende og samb.
 dig ble hele ^{denne arkiv} arkiv fjernet fra de bidr.
 omfalte 3 sider. ^{hadde ikke} Fru L. nevnte ikke
 at ^{denne arkiv} hele arkiv også var fjernet og
 jeg kjente ikke til det for P.F. fortalte
 det til meg i 1946, da han kom ut fra
 Hebi og besøkte meg. Det er meget
 mulig at de ^{gjennomvåk} glante å underrette meg om dette
 p. g. a. den ~~partistemmning~~ som sprengte
 situasjon og stemningen som hersket
 på G. Det er også mulig at enhver hadde
 om de andre at jeg var underrettet.

Da jeg ~~var~~ min mann i lagmanns
 retten ble berøyd av dommer Solem og
 advokaten Arneus Beh. for at han tilhølet
 gjorde sitt arkiv på gamle foss ble jeg
 meget overrasket og forstod ingen ting,
 da jeg visste at intet var brent
 eller rørt, så lenge jeg vander - turentagen
 Universismen som ble fjernet - se
 foran. ~~Universismen var som sendt~~
 advokat Henrik Berg av advokat Chr. Jensen.

De ganger jeg besøkte min
 mann for han døde talte han stadig om ^{små papirer}
 spurte meg hvor det var blitt av ^{den} hans papirer
 på gamle. Han fremhevet at endel doku-
 menter som var meget fordelaktige i hans sak
 ikke kom frem i lagm. retten. Han nevnte

spesielt: "Europapakt" i flere eksemplare
 et takkebrev fra de russiske myndigheter
 i Ukraina for hans innsats der og mange
 flere. Min mann var forundret og for-
 beret og han spurte meg hver gang hvad
 det var blitt av hans arkiv på G. Jeg
 forsikret ham hver gang at jeg intet hadde
 roit og jeg visste heller ikke på det tids-
 punkt at andre hadde fjernet sagnet.

Da jeg til min store fortvi-
 lelse fikk vite fra Per Jahr i 1946 at min mand
 arkiv var fjernet ~~for~~ av de menn som var på
 Geule (Per Jahr, Spring, Aalholm, Aastorp og
 Wik?) ^{og Jim Boye og} for å bringe det i sikkerhet, satte jeg
 meg i forb. med ~~Et~~ de foran nevnte menn og ba
 dem komme med sine skriftlige forklaringer om
 ang. denne sak.

x) Han varne ~~at~~ at fordi så mange for ham
 fordelaktige papirer ikke kom frem i retten
 ble ikke hans sak tilstrekkelig oppklart.

Erklæring og ved siden
~~kontrakt for~~ Oslo
~~Oslo~~

Kaptein Lingsli.

adv. ~~Stoylen~~

memoriar
memoriar